

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Wypowiedź ustna - W jaki sposób mogą być ukazane emocje człowieka? Odpowiedz na pytanie, interpretując obraz Edvarda Muncha "Krzyk" (1893 rok) i na podstawie wybranego tekstu literackiego.

PYTANIE 1

Sformułuj tezę interpretacyjną.

ODPOWIEDŹ

Przykładowa teza

Emocje człowieka mogą być ukazane w bardzo wyrazisty sposób.

.....

PYTANIE 2

Określ kontekst kulturowy epoki, w której obraz został namalowany.

ODPOWIEDŹ

Obraz został namalowany w 1893 roku. Był to czas, kiedy w sztuce zaczęły pojawiać się nowe tendencje. Jedną z nich był ekspresjonizm. Według założeń ekspresjonizmu sztuka nie powinna naśladować rzeczywistości, ale pokazywać wewnętrzne przeżycia człowieka.

.....

PYTANIE 3

Określ temat dzieła.

ODPOWIEDŹ

Na pierwszym planie został przedstawiony człowiek, który stoi na moście. Jego postać jest groteskowa. Uwagę przykuwa wydłużona twarz, szeroko otwarte oczy i usta. Dłonie obejmują głowę tak, jakby miały ją przed czymś ochronić. Na drugim planie widać dwoje ludzi o niewyraźnych konturach.

.....

PYTANIE 4

Objasnij tytuł dzieła.

ODPOWIEDŹ

Tytuł dzieła nawiązuje do postaci człowieka, z ust którego wydobywa się krzyk, najpewniej przerażenia.

.....

PYTANIE 5

Określ kolorystykę obrazu.

ODPOWIEDŹ

Dominują barwy wyraziste. Są to kolory: pomarańczowy, czerwony, brązowy, granatowy, czarny. Kolorystyka podkreśla odczucia i emocje bohatera.

PYTANIE 6

Określ nastrój obrazu

ODPOWIEDŹ

Nastrój obrazu wywołuje niepokój, niepewność, strach.

PYTANIE 7

Wskaż inny tekst literacki.

ODPOWIEDŹ

W hymnie "Dies irae" Jana Kasłowicza uczucia cierpienia, buntu bohatera lirycznego odznaczają się intensywnością i wyjątkową żarliwością. Gwałtowne emocje podkreślone są przez kolorystykę. Układ barw jest dynamiczny, dominują kolory czerwony i czarny. Takie wyolbrzymienie opisywanych zjawisk służy sugestywnemu przedstawieniu katastrofy świata.

PYTANIE 8

Jaki jest wniosek?

ODPOWIEDŹ

Zadaniem sztuki jest przekazywanie świata wewnętrznego człowieka, czyli "krzyku duszy".